

Aan: de Stichting van de Arbeid
Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW 's GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Telefax (070) 333 40 33

Uw brief

Ons kenmerk

Doorkiesnummer

SV/A&L/04/46695

(070) 333 5848

(070) 333 5855

Onderwerp

bovenwettelijke loonaanvulling
in het tweede ziektejaar

Datum

30 juni 2004

Contactpersoon

D. Beekman
S. Siebols

Een van de kernpunten van het kabinetsbeleid op het gebied van ziekte en arbeidsongeschiktheid is de noodzaak om te komen tot beperking van bovenwettelijke loonaanvullingen in het tweede ziektejaar. Bij een aantal gelegenheden heeft het kabinet te kennen gegeven hier zeer aan te hechten. In de Hoofdlijnenbrief van 16 september 2003 heeft het kabinet dan ook aangekondigd dat wettelijke maatregelen werden overwogen ingeval beperkingen van de aanvullingen niet via overleg of zelfregulering zouden kunnen worden opgenomen. Daarbij heeft het kabinet aangegeven een regeling te overwegen om alleen werknemers die in het tweede ziektejaar 70 procent betaald krijgen indien zij niet werken, na afloop van dit tweede ziektejaar in aanmerking voor een keuring voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering te laten komen.

De wenselijkheid van een beperking van loonaanvullingen wordt breed gedeeld. Zo zijn ook werkgevers en werknemers op 22 maart 2002 in de Stichting van de Arbeid overeengekomen dat, indien het SER-advies van dezelfde datum over de maatregelen inzake het ziekteverzuim en de instroom in de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), tot uitvoer wordt gebracht, de loondoorbetaling tijdens het tweede ziektejaar beperkt blijft tot de wettelijk verplichte 70% van het loon alsmede dat bestaande arbeidsvoorwaardelijke bepalingen terzake waar nodig in deze zin worden aangepast. Deze afspraak is bij de gelegenheid van het najaarsakkoord 2003 nogmaals bevestigd.

In het Najaarsakkoord heeft het kabinet toegezegd geen regelgeving te zullen introduceren, ervan uitgaande dat sociale partners conform de afspraken in het najaarsakkoord de intentieverklaring van de Stichting van de Arbeid zouden uitvoeren.

Intussen is op 25 juni 2004 gebleken dat de Stichting van de Arbeid verdeeld is over eerdergenoemde afspraak. Het kabinet ziet zich daarom genoodzaakt zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen en alsnog te komen met een wettelijke regeling die het afspreken van bovenwettelijke aanvullingen in het tweede ziektejaar ontmoedigt. Op 25 juni j.l. is de Ministerraad akkoord gegaan met een wetsvoorstel inzake beperking van aanvullingen op de verplichte loondoorbetaling in het tweede ziektejaar (het wetsvoorstel

Baltz). Dit wetsvoorstel zal ten behoeve van de diverse toetsen worden verzonden aan UWV, RWI, IWI en Actal, waarna spoedadvies zal worden gevraagd aan de Raad van State.

Het wetsvoorstel komt in grote lijnen op het volgende neer. Indien bij (collectieve) arbeidsovereenkomst of ambtelijke rechtspositieregeling een loonaanvulling is opgenomen zonder dat daar arbeid van de werknemer tegenover staat, verbindt dit wetsvoorstel daar een tweetal gevolgen aan:

1. De loonbetalingsplicht van de werkgever wordt gecontinueerd voor onbepaalde tijd. Aan de verplichting tot loondoorbetaling komt eerst een einde indien de werknemer na ingang van het tweede ziektejaar gedurende 52 weken geen recht op loonaanvulling meer heeft gehad. Ontslag van de werknemer is gedurende die periode van verplichting tot loondoorbetaling - ook na verloop van twee jaar - niet mogelijk. De werkgever moet dus 70% van het loon doorbetalen, zolang de werknemer ziek is, en zonder dat de werknemer aanspraak kan maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. De wachttijd voor de WAO wordt in verband hiermee opgeschort met iedere week dat in het tweede ziektejaar recht op aanvulling heeft bestaan.
2. Indien de werknemer aanspraak kan maken op loonaanvulling in het tweede ziektejaar zonder dat daar arbeid tegenover staat, dan heeft dit gevolgen voor zijn recht op WAO-uitkering. In de WAO zal een nieuwe uitkeringsvoorwaarde worden opgenomen inhoudende dat de werknemer alleen voor een loondervingsuitkering in aanmerking komt als hij in het tweede ziektejaar geen recht op loonaanvulling heeft gehad. De werknemer heeft na ommekomst van de onder 1 genoemde verlengde wachttijd wel recht op een vervolguitkering.

Indien echter wordt aangetoond dat de werknemer tijdens de periode van de hierbovengenoemde loonaanvulling wel arbeid in voldoende omvang heeft verricht, dan eindigt de loonbetalingsplicht van de werkgever na 104 weken en heeft de werknemer onder de huidige voorwaarden aanspraak op de loondervingsuitkering. Als criterium voor arbeid in voldoende omvang geeft dit wetsvoorstel dat betrokkene tenminste dertien weken gemiddeld een kwart van zijn normale werktijd moet hebben gewerkt.

Aan deze maatregelen ligt de gedachte ten grondslag dat bij het tot stand komen van (collectieve) arbeidsovereenkomsten werkgevers en werknemers een gedeelde verantwoordelijkheid hebben. Het gaat hier om afspraken tussen in principe twee gelijkwaardige partijen, die beiden de mogelijkheid hebben bepaalde bedingen te maken of daarvan af te zien. De gevolgen van die afspraken moeten dan ook voor hun rekening komen. Ik besef terdege dat dit wetsvoorstel voor zowel werknemers als werkgevers zware gevolgen verbindt aan het maken van ongeclausuleerde loonaanvullingsafspraken voor het tweede ziektejaar. Daar staat tegenover dat werkgevers en werknemers zelf in handen hebben of, en in hoeverre het wetsvoorstel zal worden toegepast. Essentieel bij dit wetsvoorstel is het voorwaardelijke karakter daarvan. De hierboven aangegeven gevolgen treden alleen in werking als in de individuele of collectieve arbeidsovereenkomst, dan wel ambtelijke rechtspositieregeling aanvullingen boven de 70% worden afgesproken zonder dat de werknemer daarvoor hoeft te werken. Indien uit de (collectieve) arbeidsovereenkomst resp. de rechtspositieregeling blijkt dat geen aanvullingen worden verstrekt als daar niet voor wordt gewerkt, geldt dus de gebruikelijke loondoorbetalingsperiode en komt de

werknemer - bij eventuele arbeidsongeschiktheid – onder de huidige voorwaarden in aanmerking voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering die is gerelateerd aan zijn dagloon.

Het is mijn streven dat het wetsvoorstel op 30 december 2004 in werking zal treden, de eerste dag waarop de Wet verlenging loondoorbetalingsverplichting bij ziekte 2003 de facto effectief zal worden.

Vanwege het grote belang van dit wetsvoorstel acht ik het gewenst om u reeds nu in kennis te stellen van de kabinetsvoornemens terzake, teneinde u in de gelegenheid te stellen om de betreffende collectieve arbeidsovereenkomsten en rechtspositieregelingen aan te passen.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(mr. A.J. de Geus)